

„Prawda, ta ostateczna broń przeciw przemocy – zwycięży.
Tak jak kłamstwo katyńskie było fundamentem PRL,
tak prawda o Katyniu jest fundamentem wolnej Rzeczypospolitej”.

(Z niewyголоzonego przemówienia Śp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Lecha Kaczyńskiego na uroczystości 10 kwietnia 2010 roku w Katyniu)

**Szanowni Państwo,
Dyrektorzy szkół placówek oświatowych,
Nauczyciele, Katecheci, Rodzice,
Przedstawiciele edukacyjnych organizacji obywatelskich,
Czcigodni Księża.
Drodzy Uczniowie, wszyscy zainteresowani,**

Już kolejny raz zwracam się do Państwa Dyrektorów i Nauczycieli, Katechetów, Rodziców, Księży, organizacji społecznych, a przede wszystkim młodzieży o życzliwe przyjęcie, wzorem lat poprzednich, propozycji udziału uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych w XII Wojewódzkim Konkursie Historyczno-Literackim „By czas nie zaćmił i niepamięć”. W poszukiwaniu prawdy o Katyniu, Smoleńsku i Obławie Augustowskiej. Przeprowadzonych dotychczas jedenaście edycji Konkursu udowodniło, iż przedsięwzięcie to jest dobrze oceniane i bardzo potrzebne. Dotychczas w Konkursie wzięło udział ponad 600 uczniów.

Analiza treści prac wskazuje, że postawienie przed uczniami zadania w postaci poszukiwania prawdy o wydarzeniach historycznych będących przedmiotem Konkursu inspirowuje ich do formułowania pytań, prowadzenia samodzielnych badań, dociekań i analiz, podejmowania przemyśleń i wyciągania wniosków. I tym razem z zainteresowaniem więc będziemy oczekiwać odpowiedzi na pytanie, na ile wzrosła przez ostatni rok wiedza młodzieży o trzech bolesnych kartach naszych najnowszych dziejów: Zbrodni Katyńskiej, Katastrofie Smoleńskiej i Obławie Augustowskiej. Opublikowane, zgodne z regulaminem Konkursu i wcześniejszą zapowiedzią, prace laureatów najwyższej ocenione w jego dotychczasowych dziesięciu edycjach jednoznacznie dowodzą, że wiedza uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych na temat wydarzeń historycznych stanowiących przedmiot Konkursu jest coraz większa, a same prace są coraz bardziej dojrzałe. Będziemy ten cenny i pozytywny proces w dalszym ciągu uważnie obserwować.

Podobnie jak w latach ubiegłych tytuł Konkursu brzmi: XII Wojewódzki Konkurs Historyczno-Literacki „By czas nie zaćmił i niepamięć”. W poszukiwaniu prawdy o Katyniu, Smoleńsku i Obławie Augustowskiej.

10 kwietnia 2024 roku będziemy obchodzić 14. rocznicę Katastrofy Smoleńskiej. W przyjętym jednogłośnie 13 kwietnia 2010 roku Oświadczeniu Posłów i Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono, że 10 kwietnia 2010 roku doszło „do największej tragedii w powojennej historii Polski”. Wiąże się ona nierozzerwalnie ze Zbrodnią Katyńską, wszak cała 96-osobowa polska delegacja państwowa na czele z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej prof. Lechem Kaczyńskim i Jego Małżonką, ostatnim Prezydentem RP na uchodźstwie Ryszardem Kaczorowskim, przedstawicielami Parlamentu, rządu, duchowieństwa, Rodzin Katyńskich i innych stowarzyszeń, dowódcami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, szefami urzędów i instytucji państwowych oraz funkcjonariuszami Biura Ochrony Rządu i obsługą samolotu zginęła w pielgrzymce na uroczystości z okazji 70. rocznicy mordu katyńskiego.

W 2024 roku przypada 79. rocznica wielkiej akcji pacyfikacyjnej przeprowadzonej na terenie powiatów augustowskiego, suwalskiego, sejneńskiego i sokólskiego w lipcu 1945 roku, a więc ponad dwa miesiące od zakończenia II wojny światowej, przez sowieckie i polskie komunistyczne formacje policyjno-wojskowe i polityczne (NKWD, oddziały Armii Czerwonej, MO, UB, I Pułk Praski Ludowego Wojska Polskiego, PPR), nazywanej dzisiaj Obławą Augustowską. Wiedza o tragicznych wydarzeniach z lipca 1945 roku, mimo odkrywania nowych jej elementów, jest wciąż niepełna, przede wszystkim nie jest znane miejsce spoczynku jej ofiar ani ich dokładna liczba. Mamy wciąż do czynienia z ukrywaniem prawdy, podobnie jak to miało miejsce przez dziesiątki lat w odniesieniu do Zbrodni Katyńskiej, a w ostatnich latach odnosi się to także do Katastrofy Smoleńskiej.

Dziewięć lat temu z mojej inicjatywy popartej przez Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 25 lipca 2014 roku podjął uchwałę w sprawie uczczenia pamięci ofiar Obławy Augustowskiej. Osiem lat temu w imieniu Prawa i Sprawiedliwości przedłożyłem Sejmowi RP projekt ustawy o Dniu Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej. 9 lipca 2015 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił tę ustawę ustanawiając **12 lipca Dniem Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej**.

W ciągu ostatnich kilku lat pamięć o Obławie Augustowskiej utrwalana jest w postaci kolejnych tablic memorialnych (Jasna Góra w Częstochowie, Pomnik Nieznanego Żołnierza w Warszawie, kościoły w Suwałkach, Augustowie, Sejnach i Sokółce). W czerwcu 2018 roku na jednym z rond w Suwałkach, we wrześniu 2019 roku w Augustowie, a we wrześniu 2020 roku w Sokółce zostały osłonięte wymowne w swojej symbolice pomniki Ofiar Obławy Augustowskiej.

W maju 2021 roku dzięki staraniom Związku Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej, na czele z Księdzem Prezesem Stanisławem Wysockim i wsparciu Lasów Państwowych, a w szczególności Dyrektora Regionalnej Dyrekcji w Białymstoku Andrzeja Nowaka i Nadleśniczego Nadleśnictwa Głęboki Bród Piotra Nalewajka odsłoniliśmy najnowszy znak pamięci w Puszczy Augustowskiej w miejscu ostatniego tymczasowego obozu ofiar Obławy

przed ich egzekucją. Zaproponowałem, aby tę ekspresywną instalację memorialną nazywać „Ostatnim Krzykiem Obławy”. 12 lipca 2023 roku miało miejsce odsłonięcie Muru Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej przy powstającym Domu Pamięci Obławy Augustowskiej w Augustowie.

Jedną z form uczczenia ofiar tych tragicznych wydarzeń, utrwalenia ich w naszej pamięci, zapewnienia im trwałego miejsca w świadomości narodowej kolejnych pokoleń Polaków, a także poszukiwania pełnej prawdy, bez przemilczeń i zakłamań o tych ważnych i bolesnych kartach naszych dziejów, jest udział w Konkursie „By czas nie zaćmił i niepamięć”, do którego raz jeszcze serdecznie zapraszamy i zachęcamy.

Podobnie jak poprzednio, tegorocznej dwunastej edycji Konkursu patronować będą środki publicznego przekazu.

W załączniku Regulamin.

Białystok, 2 października 2023 roku

Z wyrazami szacunku

Podlaski Kurator Oświaty

Posel na Sejm

Rzeczypospolitej Polskiej

Beata Pietruszka

Jarosław Zieliński